

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922

Věstník

č. 229

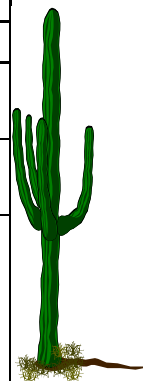
15. 2. 2018

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2

Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2018					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Únor	6.2.	6.2.	22.2.	22.2.	J. Hadrava – Echinocereusy Středozápadu
Březen	6.3.	6.3.	15.3.	15.3.	J. Bohata – Argentina
	24.3. 2018 – Sympozium				
	1. Rikus van Veldhuisen (NL) – Sukulenty Zimbabwe 2. Wiebe Bosma (NL) – Průzkum lokalit rodu Caralluma v Indii 3. Jaroslav Vích – Kolumbie 4. Ludwig Bercht (NL) – Rod Weingartia				
Duben	3.4.	3.4.	19.4.	19.4.	O. Melichar přednese přednášku brazilského znalce sukulentního rostlinstva Emersona – Namibie
Květen	15.5.	15.5.	17.5.	17.5.	P. Heřtus - Guatemala, země sopek a tillands
	8.5. 2018 – Spolkový zájezd				
Červen		5.6.	21.6.		-
	2. – 17.6. 2018 – Výstava				

Tento obrázek
vypálený na
dřevěné dýze
obdrží všichni
členové
Spolku poštou
společně
s tímto
Věstníkem

2. Výroční zpráva SPKS za rok 2017 – část organizační

V roce 2017 jsme absolvovali již 95. nepřetržitou sezónu činnosti Spolku! Z pohledu poslání a fungování Spolku, který byl zřízen za účelem sdružování zájemců o pěstování kaktusů a sukulentních rostlin, jejich šíření a propagaci se dá konstatovat, že se jednalo o úspěšný rok.

Rok 2017 proběhl v mezích, které jsme si vytyčili a jsme je schopni ovlivňovat. Osvědčené schéma činnosti, jak je z následujících řádků vidět, zatím není třeba měnit (ze strany členů nejsou žádné připomínky). Výbor Spolku pracoval ve složení, tak jak byl zvolen v roce 2016, scházíme se pravidelně 1. úterý v měsíci v knihovně. Naše aktivity jsou následující:

- Pravidelné měsíční přednášky – vyjma prázdnin a měsíce června.
- Sympozium – většinou 4 až 5 přednášek, pokud je to možné, tak vždy nějaký přednášející ze zahraničí, účast cca 200 platících.
- Výstavy – ve spolupráci s BZ UK, 2 výstavy.
- Zájezd – vždy 8. května. V roce 2017 – Tábor a okolí.
- Knihovna – pravidelně 2krát měsíčně. Mimo půjčování knih na místě možnost zapůjčení i poštou. Je využívána služba kopírování DVD.

Významně ovlivňujeme odbornou a organizační činnost v rámci Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů:

- Celostátní výbor – v současné době máme zastoupení 3 členů, I. Běťák je tajemníkem Společnosti, P. Pavelka, L. Berka jsou členy.
- Redakční a vydavatelská rada – 7 členů: I. Běťák je předseda redakční a vydavatelské rady, P. Pavelka – vedoucí redaktor, Jiří Štembera – grafický redaktor + příprava tisku, V. Šedivý, Z. Janeba, L. Berka, J. Bohata členové.
- Distribuce tisku – I. Běťák.
- Atlas kaktusů - L. Berka vedoucí redakčního kruhu, řada pražských členů i autory textů nebo fotografií.

Ostatní aktivity:

- Spolupracujeme s Botanickou zahradou UK při pořádání výstav a pravidelných přednášek (děkujeme za přízeň panu řediteli Pavlatovi).
- Vydáváme 4krát ročně Věstník, který dostává každý člen Spolku a předsedové ostatních kaktusářských organizací v Česku a na Slovensku.
- Provozujeme www stránku, kterou administruje B. Sochor (je velmi kladně hodnocena v rámci ČR)
- Provozujeme facebook, zabezpečuje J. Vařečka (<https://www.facebook.com/SPKSPraha>, rovněž kladné hodnocení – máme 662 oficiálních registrovaných fanoušků)
- Snažíme se zaznamenávat všechny přednášky na video, videa jsou k půjčování (kopírování) v knihovně
- Pravidelně doplňujeme knihovnu o nové knihy a časopisy z tuzemska i ciziny

Je třeba konstatovat, že celou řadu spolkových aktivit si Spolek může dovolit jen proto, že výstavy jsou úspěšné a velké množství členů přispívá více, než musí, za to jim výbor Spolku děkuje. Ze zisku zajišťujeme následující akce:

- Provoz knihovny a nové nákupy publikací.
- Pronájem přednáškového sálu pro pravidelné měsíční přednášky.
- Zajištění sympozia (sál + přednášející).
- Dotování zájezdu.

Jako u všeho existuje i odvrácená strana: Pražský spolek není svým členům schopen zajišťovat typicky spolkovou činnost, která je založena na osobních vztazích a kontaktech, tento způsob probíhá pouze u izolovaných skupinek a dále se nepromítá do činnosti Spolku.

Výbor funguje jako servisní, organizační a odborné zázemí pro cca 450 členů. Velký počet členů je na jednu stranu příjemná věc, protože ukazuje, že svoji dobrovolnou práci asi provádíme dobře, ale to co členům nabízíme, je z mého pesimistického pohledu bráno jen jako „zboží“, které si je možné koupit (vždyť si platíme příspěvky) a ne jako výsledek dobrovolné práce pro ostatní se stejným zájmem, kterým je třeba pomáhat anebo je nahradit.

Chápeme, že se ve Spolku sdružují lidé, kteří mají různé zájmy, kteří jsou často limitováni tím, že nejsou přímo z Prahy (máme cca 40% členů ze Středočeského kraje), a rovněž jsou omezeni věkem. To se ale týká i nás, kteří jsme zatím schopni a ochotní to táhnout dále. Počet členů Spolku (postupně sestupná tendence), závisí na postupném stárnutí spolkové populace, úbytek je pozvolný, ale trvalý. Nedaří se nám nahrazovat stárnoucí, nemocné a odcházející členy výboru a členy, kteří se aktivně podílejí na organizaci výstav. Za 5 let bychom měli oslavit 100. výročí založení Spolku, obávám se, že toho nebudeme schopni, protože nebudou ani organizátoři, ani ti, kdo zajišťují výstavy a ani vystavující. Ne, že by neexistovali, ale nebude zájem.

Uvědomujeme si, že současná doba příliš nepřeje mimopracovním a mimo rodinným aktivitám, ale když jsme schopni svůj čas věnovat vám my v současné době, najdou se i další, kteří ho věnují těm po nás?

Nestává se organizovaný kaktusář druhem na vyhynutí?

L. Berka

2.2 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!

Naše spolková knihovna je otevřená všem členům, i korespondenčně. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s vámi v pravidelných dnech – každé první úterý v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Nabízíme DVD záznamy z našich přednášek, přednášku Vám vypálíme na DVD a po zaplacení poplatku je vaše na věky.

Prosím všechny čtenáře, kteří mají knihy vypůjčené delší dobu o jejich vrácení. Po 1. dubnu 2018 budeme rozesílat upomínky.

3. CO BYLO

3.1 Přednáška 16.11.2017 – Bořivoj Prokeš – Namaqualand a Richtersveld

Na listopadovou přednášku k nám přijel z Pardubic Bořivoj Prokeš. Vyprávěl nám o stejné oblasti Jihoafrické republiky jako v březnu profesor Gloser. Ale protože v JAR je víc sukulentních druhů, než v celém zbytku světa, přednáška o Karoo, nebo Namaqualandu by mohla být 6x do roka a stále bychom viděli něco nového. Prokeš s přáteli byl na západě JAR v září a říjnu 2015, na konci fenoménu zvaného Kvetoucí Namaqualand. Na trase Kapské město – Nieuvoordville – Namaqua N.P. - Springbok – Port Nolloth – řeka Oranje – vodopády Augrabies a zpět navštívil všechny části Namaqualandu, tedy Knersvlakte, Klipkoppe, Pobřežní pláně a Richtersveld, kde viděl a vyfotografoval velké množství euporbií, aloí, crassul, tylecodonů, sarcocaulonů, pachypodií, pelargoní, trichocaulonů, hoodií, různých stapelií a především kosmatců.

Přítel Prokeš u nás v nedávné minulosti prezentoval přednášku Madagaskar od Á do Žet a ta o JAR byla stejně vynikající. Nesmím zapomenout i na jeho kvalitní a názorné fotografie. Tak pane Prokeši, o čem nám povyprávíte příště?

Ota Melichar

3.2 Tradiční vánoční setkání 21.12. 2017

Struktura každoroční vánoční schůze je dána tradičním schématem: Úvod, vánoční znalostní kvíz, krátké programy účastníků schůze. Tradiční tombola. Po úvodu I. Běťáka, který velmi krátce zhodnotil uplynulý rok, následoval tradiční vánoční kvíz, L. Berka, který ho připravil (ke svému úžasu) již po třinácté, zvolil obrázky téměř 200 let staré, které jsou dostupné na internetu: byly použity publikace Edwards's Botanical Register (rok 1829) a Curtis's Botanical Magazine (rok 1842). Použité kresby velmi věrně zobrazují nám v současné době dobře známé rostliny. Struktura kvízu byla obdobná jako v předchozích letech- znalostní soutěž, témata týkající se vyobrazených rostlin. Celkem bylo položeno 16 otázek.

Letošními vítězi se stali pánové Potměšil a Rambousek (11 správných), na druhém stupínku stanula paní Turnová a pan Zavadil a třetí místo bylo obsazeno velkým množstvím soutěžících, z nichž si dovoluji jmenovat pouze mladého pána Bohatu jr. Gratulujeme!

Po kvízu následoval volný program z příspěvků členů, do programu přispěli pánové:

- Ing. Synáček – foto ze zájezdu 2017, pohled do vlastní sbírky
- P. Zlesák – vlastní sbírka
- J. Hauser – rostliny z vlastní sbírky
- A. Quaiser - rostliny z vlastní sbírky

Výbor děkuje účastníkům programu a dárcům tomboly.

L. Berka

3.3 Přednáška 18.1.2018 – Stanislav Stuchlík – Kaktusy jižní Brazílie

Na lednovou přednášku jsme pozvali Standu Stuchlíka z Brna, který v roce 2016 absolvoval svoji pátou výpravu po brazilském státě Rio Grande do Sul. Přednáška byla tentokrát zaměřena na souhrn znalostí Standy o jihobrazilských kaktusech, tak je měl možnost na všech svých cestách poznat. Na okružní cestě po Rio Grande do Sul jsme navštívili dvě pro kaktusy zásadní oblasti: a to pampu a jižní okraj Brazilské vysočiny. V hornaté části jižní Brazílie nás Standa seznámil se zástupci rodu *Notocactus*, kteří se zde v horách vyskytují, pro mne jsou nepřekonatelné obrázky brasilikaktusů a brasiliparodií, rostliny rostou na skalnatých výchozech v horách a odolávají výrazně nepříznivějším podmínkám, než jsme je ochotni vystavit. Alespoň já je mám tendenci pěstovat jako teplomilnější rostliny z pampy. Přednášející nás provedl brazilskou pampou proti směru hodinových ručiček, počínaje a konče v hlavním městě Porto Alegre. Na jednotlivých stanovištích jsme viděli nejen notokaktusy a wigginsie, které jsou Standovou pěstitelskou zálibou, ale i příslušníky rodů *Frailea*, *Echinopsis* a také *Opuntia*, *Harrisia* a některých epifytních rodů. Měli jsme možnost vidět i bromélie, tilandsie a jinou brazilskou flóru. Rovněž se dostalo i na krajinu, města, obyvatele a jejich zvyky. Jak je již u Standy zvykem, fotografie byly velmi kvalitní a výklad fundovaný. Díky!

L. Berka

4. CO BUDE

4.1. Tradiční pražské sympozium - 24. 3. 2018

Místo: Velký sál Obvodního úřadu Praha 8 Libeň (kapacita 240 osob) - na stejném místě jako loni. Zenklova 43/8 – výstup z metra trasy B stanice Palmovka. Zenklova ulice vede přímo od metra. Pěšky to je asi 5-7 minut, nebo jedna stanice tramvají. Před budovou a v okolí je možnost parkovat.

Čas: od 9,00 do 17,00 (otevřeno od 8.00)

Vstupné: 100,-Kč (placeno na místě)

V prodeji budou i přebytky starších časopisů, literatury a také kaktusy a sukulenty.

Program:

Úvod – Ing. Ivan Běťák - předseda

Přednášky: cca 60-80 minut – Pořadí přednášek bude upřesněno při zahájení

1. Rikus van Veldhuisen (NL) – Sukulenty Zimbabwe
2. Wiebe Bosma (NL) – Průzkum lokalit rodu *Caralluma* v Indii
3. Jaroslav Vích – Kolumbie
4. Ludwig Bercht (NL) – Rod *Weingartia*

Přednášející:

Rikus van Veldhuisen – předseda International Euphorbia Society, světově uznávaný odborník na rod *Euphorbia*

Wiebe Bosma - specialista na *Asclepiadaceae*

Jaroslav Vích - předseda SČSPKS, specialista na rod *Wigginsia*

Ludwig Bercht - znalec jihoamerické kaktusové flóry, zejména rodů *Gymnocalycium*, *Frailea* a *Echinopsis*

Těšíme se na Vaši účast.

P. Pavelka

4.2 Zájezd 2018: 8.5.2018

Odjezd 7:00 Praha 5, Ženské domovy (jako tradičně), letos pojedeme na severozápad – směr Ústí nad Labem.

Přihlášky posílejte na jiri.varecka@seznam.cz = jméno + datum narození (pro pojištění) + číslo mobilního telefonu.

Cena 400,-Kč, platba na účet SPKS (4431570257/0100) (v.s. = číslo mobilu), nebo na schůzi.

Nejprve je nutno se přihlásit, až potvrdím, potom následuje platba - bohužel se již stalo, že byla platba uhrazena bez přihlášky a autobus není nafukovací.

Těším se po roce na setkání. Jirka Vařečka - 603 46 76 96

J. Vařečka

4.3 51. Výstava Kaktusy a sukulenty 2018: 2. – 17.6. 2018

Předpokládané výstavní expozice:

- P. Pavelka – sukulenty
- P. Heřtus – expozice kristátních rostlin
- I. Běťák – průřez sbírkou k 80. narozeninám
- T. Procházka (BZ) – kvetoucí rostliny
- J. Hušner – sukulenty
- J. Fejfar - průřez sbírkou

Ze soboty 9.6. na neděli 10.6.2018 proběhne ve sklenících BZ Muzejní noc. (*Potřebujeme pomoc při organizaci – hlídání rostlin*).

Výstava bude otevřena denně od 10.00 do 18.00 hod, vyjma závěrečné neděle, kdy se bude zavírat již v 16 hod.

-IB-

5. Různé

5.1 Jarní výstava

Přihlášky do prodeje rostlin posílejte písemně či e-mailem na adresu Karel Halbich, K lukám 649, Praha 4 - 14200. E- mail : karel.halbich@volny.cz. Přihlášky můžete předat i na členské schůzi a sympoziu.

Podmínky prodeje rostlin budou přihlášeným rozeslány v prvním květnovém týdnu.

Karel Halbich

5.2 Zemřel Karel Kníže (1. 10. 1941 – 10. 1. 2018)

Po Tadeáši Haenkovi (1761–1817), Benediktu Roetzlovi (1824–1885) a Vojtěchu Fričovi je Karel Kníže nejnámějším českým objevitelem kaktusů.

Byl vyučeným zahradníkem a pracoval několik let v Botanické zahradě Univerzity Karlovy Na Slupi pod R. Šubíkem. Nebyl členem pražské organizace KKP. Roku 1967 odjel do Jižní Ameriky, kterou procestoval, a nakonec se usadil v Peru v Limě, kde se mu podařilo rychle (i pomocí sňatků) založit a úspěšně provozovat velkou pěstírnu a exportní firmu.

Podílel se na objevech následujících rostlin, které nesou jeho jméno (Výpis IPNI):

Cintia knizei
Copiapoa knizei
Oreocereus knizei
Parodia knizei
Rebutia knizei (syn. *Aylosteria knizei*)
Weingartia knizei

V České republice nepřednášel (vyjma jediné diskuze v KK Čelákovice) a ani sám nepublikoval. Byl třikrát ženatý a měl tři dcery.

Vzpomínáme.

-IB-

5.3 Příspěvky do Věstníku posílejte na adresu:

jednatel SPKS: Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: berka.frailea@seznam.cz

předseda SPKS: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@volny.cz

<http://www.spks.cz/>; <https://www.facebook.com/SPKSPraha>